

Sygn. akt IV U 170/14

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015r.

**Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

|                |                         |
|----------------|-------------------------|
| Przewodniczący | SSO Katarzyna Antoniak  |
| Protokolant    | stażysta Renata Olędzka |

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2015r. w S.

odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 20 grudnia 2013 r. Nr (...) -SER- (...)

w sprawie M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o zwrot nienależnego świadczenia (renty rodzinnej)

***zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że M. W. nie jest zobowiązana do zwrotu świadczenia w postaci renty rodzinnej pobranej za okres od 1 lipca 2013r. do 31 października 2013r. w kwocie 4 985,60 zł (cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt pięć zł 60/100) oraz odsetek za okres od 26 lipca 2013r. do 20 grudnia 2013r. w kwocie 180,23 zł (sto osiemdziesiąt zł 23/100).***

Sygn. akt: IV U 170/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 20 grudnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.138 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art.84 ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych zobowiązał M. W. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lipca 2013r. do 31 października 2013r. w kwocie 4 985,60 złotych wraz z odsetkami za okres od 26 lipca 2013r. do 20 grudnia 2013r. w kwocie 180,23 złotych wskazując, że w powyższym okresie M. W. nie kontynuowała nauki. Na zajęciach w Szkole Policealnej Go (...) w W. była bowiem ostatni raz w dniu 30 czerwca 2013r. i z dniem 28 sierpnia 2013r. została skreślona z listy słuchaczy na podstawie pisemnej rezygnacji. Natomiast naukę w (...) Wyższej podjęła dopiero w dniu 15 listopada 2013r.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła M. W. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że nie jest zobowiązana do zwrotu renty rodzinnej pobranej w okresie od 1 lipca 2013r. do 31 października 2013r. W uzasadnieniu stanowiska wskazała m.in., że organ rentowy pominął fakt, że w lipcu i sierpniu trwają wakacje i w okresie tym zajęcia w szkołach nie odbywają się. Z kolei skreślenie z listy słuchaczy Szkoły Policealnej GoWork z dniem 28 sierpnia 2013r. wynikało ze zmiany planów w zakresie kształcenia. Podjęła bowiem decyzję o rezygnacji z nauki w tej szkole na rzecz nauki w (...)

Szkole Wyższej. W związku z rezygnacją tuż przed końcem semestru była zobowiązana opłacić czesne również za wrzesień 2013r. Co do rozpoczęcia nauki w (...) Szkole Wyższej w listopadzie 2013r. wskazała, że pierwotnie wybrała studia podyplomowe na kierunku Finanse i Rachunkowość, ale z uwagi na małą ilość studentów studia te nie zostały uruchomione. Dopiero w dniu 4 listopada 2013r. została poinformowana o uruchomieniu tego kierunku na studiach magisterskich i zdecydowała się na te studia. Jednakże już wcześniej była gotowa na rozpoczęcie nauki. W związku z tym organ rentowy nie może jej zarzucić braku woli kontynuowania nauki również w miesiącach wrzesień i października 2013r. skoro zapisała się na powyższą uczelnię bezpośrednio po rezygnacji z nauki w Szkole Policealnej GoWork (odwołanie k.2-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4-5).

### **Sąd ustalił, co następuje:**

M. W., urodzona w dniu (...), od 8 października 2001r. uprawniona była do renty rodzinnej po ojcu R. W. (decyzja o przyznaniu renty rodzinnej z 31 października 2001r. k.10-11 akt rentowych).

W okresie od 1 października 2011r. do 26 kwietnia 2013r. M. W. była studentką (...)Humanistycznego w R. i w dniu 26 kwietnia 2013r. uzyskała tytuł zawodowy magistra (zaświadczenie o odbytych studiach wyższych z 17 października 2013r. k.241 akt rentowych). Jeszcze przed ukończeniem powyższych studiów, M. W. rozpoczęła naukę w Szkole Policealnej GoWork.pl w W. na kierunku technik usług kosmetycznych. Przewidywany termin ukończenia nauki przypadła na luty 2014r. (zaświadczenie Szkoły Policealnej GoWork.pl w W. z 22 marca 2013r. k.229 akt rentowych). W związku z powyższym decyzją z 11 kwietnia 2013r. organ rentowy wznowił od 1 marca 2013r. wypłatę renty rodzinnej na rzecz M. W. wskazując, że renta ta przysługuje do 28 lutego 2014r. (decyzja z 11 kwietnia 2013r. k.230-231 akt rentowych).

M. W. uczestniczyła w zajęciach w Szkole Policealnej GoWork.pl w W. do 30 czerwca 2013r. W czasie wakacji 2013r. podjęła decyzję o zmianie miejsca nauki i w dniu 28 sierpnia 2013r. złożyła pisemną rezygnację z nauki w powyższej szkole argumentując to rozpoczęciem nauki w innej szkole. W związku z powyższym z tym samym dniem – 28 sierpnia 2013r. została skreślona z listy słuchaczy Szkoły Policealnej GoWork.pl w W. (podanie o rozwiązanie umowy o kształcenie z 28 sierpnia 2013r. k.31 akt sprawy i zaświadczenie z 6 grudnia 2013r. k.255 akt rentowych). W związku z umownym zapisem o prawie do rozwiązania umowy o kształcenie za jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia i koniecznością uiszczenia opłaty do ostatniego dnia miesiąca, w którym rozwiązano umowę o kształcenie, M. W. była zobowiązana do uiszczenia na rzecz Szkoły Policealnej GoWork.pl opłaty – czesnego również za wrzesień 2013r. (umowa o kształcenie zawarta przez M. W. ze Szkołą Policealną GoWork.pl w W. z 15 marca 2013r. k.10-11 akt sprawy i potwierdzenie przelewu czesnego za wrzesień 2013r. na rzecz tej szkoły k.18 akt sprawy).

Jeszcze przed złożeniem pisemnej rezygnacji z nauki w Szkole Policealnej GoWork.pl w W. (w dniu 28 sierpnia 2013r.) - w dniu 21 sierpnia 2013r. M. W. złożyła dokumenty rekrutacyjne na studia podyplomowe Rachunkowość i Finanse w (...) Wyższej. Ostatecznie studia te nie zostały uruchomione z powodu zbyt małej liczby kandydatów (informacja z (...) Szkoły Wyższej z 4 grudnia 2014r. k.29 akt sprawy). W związku z niemożnością nauki na w/w studiach podyplomowych, w dniu 7 listopada 2013r. M. W. wypełniła dokumenty rekrutacyjne na studia w tej samej szkole – (...) Szkole Wyższej na studiach (...) stopnia (magisterskich) na kierunku Finanse i rachunkowość i w tej samej dacie podpisała umowę o studiowanie w tej szkole , a w dniu 15 listopada 2013r. decyzją dziekana tej szkoły została przyjęta na pierwszy rok studiów (...) stopnia na kierunku Finanse i Rachunkowość (umowa o studiowanie w (...) Szkole Wyższej z 7 listopada 2013r. k.12-13 akt sprawy i informacja z (...) Szkoły Wyższej z 12 listopada 2014r. k.19 akt sprawy, także zaświadczenie z 12 grudnia 2013r. k.253 akt rentowych).

Wobec ustalenia, że w dniu 30 czerwca 2013r. M. W. po raz ostatni uczestniczyła w zajęciach w Szkole Policealnej GoWork.pl w W., a naukę w (...) Szkole Wyższej rozpoczęła w dniu 15 listopada 2013r. organ rentowy zaskarżona decyzją z 20 grudnia 2013r. zobowiązał M. W. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (renty rodzinnej) za okres

od 1 lipca 2013r. do 31 października 2013r. w kwocie 4 985,60 złotych wraz z odsetkami za okres od 26 lipca 2013r. do 20 grudnia 2013r. w kwocie 180,23 złotych (decyzja z 20 grudnia 2013r. k.258 akr rentowych).

### **Sąd zważył, co następuje:**

Odwołanie M. W. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.138 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu, przy czym za nienależnie pobrane świadczenia rozumie się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Zgodnie zaś z art.68 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej;

- do ukończenia 16. roku życia,
- do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat życia, albo
- bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresach, o których mowa wyżej.

W myśl ustępu 2 powyższego przepisu jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że brak jest przesłanek do uznania, że w okresie od 1 lipca 2013r. do 31 października 2013r. M. W. nienależnie pobrała świadczenie w postaci renty rodzinnej. Stwierdzenie takie byłoby uprawnione, gdyby we wskazanym okresie M. W. nie kontynuowała nauki. Ustalenia Sądu nie pozwalają jednak na takie stwierdzenie. Jak słusznie zauważyła skarżąca fakt, że w dniu 30 czerwca 2013r. ostatni raz brała udział w zajęciach w Szkole Policealnej GoWork w W. nie oznacza, że z tą datą zakończyła naukę. Miesiące lipiec i sierpień są bowiem miesiącami wakacyjnymi, w których nie odbywają się zajęcia. Ponadto z listy słuchaczy powyższej szkoły M. W. została skreślona dopiero dwa miesiące później - w dniu 28 sierpnia 2013r., a przyczyną tego nie było nieuczestniczenie w zajęciach, ale decyzja samej skarżącej, która postanowiła kontynuować naukę w innej szkole - (...) Szkole Wyższej. Decyzję tę skarżąca podjęła jeszcze przed złożeniem pisemnej rezygnacji z nauki w w/w Szkole Policealnej. Jak bowiem wynika w przedstawionych wyżej ustaleń Sądu już w dniu 21 sierpnia 2013r. - a zatem na 7 dni przed złożeniem rezygnacji z nauki w Szkole Policealnej GoWork - M. W. złożyła dokumenty o przyjęcie na studia podyplomowe na kierunku rachunkowość i finanse w (...) Szkole Wyższej. Powyższe dowodzi tego, że skarżąca nie rezygnowała z nauki, a jedynie zmieniła miejsce i szkołę i zanim poinformowała o zakończeniu nauki w jednej szkole przystąpiła do rekrutacji w innej szkole. Wprawdzie rozpoczęcie studiów w (...) Szkole Wyższej nastąpiło dopiero w listopadzie 2013r. (w dniu 15 listopada 2013r. skarżąca została wpisana na listę studentów), ale przyczyny tego stanu rzeczy nie leżały po stronie M. W.. Z uwagi na małą liczbę kandydatów wybrane przez nią studia podyplomowe nie zostały uruchomione, co skłoniło ją do wyboru studiów magisterskich na tej samej uczelni. Decyzja ta, z powodu trwającego procesu rekrutacyjnego na studia podyplomowe, przesunęła się do listopada 2013r., co nie może rodzić negatywnych skutków prawnych po stronie skarżącej. W tym miejscu przytoczyć należy pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 13 maja 2014r. w sprawie I UK 414/13 (|Lex nr 1483946), zgodnie z którym okres pobierania nauki, o którym mowa w art.68 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obejmuje nie tylko okres efektywnego uczestniczenia w zajęciach objętych programem nauczania, ale

także okres wakacji, urlopu zdrowotnego dla ucznia szkoły średniej czy urlopu dziekańskiego dla studenta wyższej uczelni, jak również przerw w edukacji wynikających ze skreślenia z listy uczniów i ponownego przyjęcia w ich poczet. W ocenie Sądu Okręgowego dotyczy to również sytuacji zmiany szkoły czy kierunku kształcenia, co jest prawem osoby uczącej się. Należy przy tym podkreślić, że skarżąca po opisanej zmianie szkoły faktycznie kontynuuje naukę w (...) Szkole Wyższej, a przewidywany termin ukończenia przez nią studiów to wrzesień 2015r. (zaświadczenie k.30 akt sprawy).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477.14§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.